

Paavalin Ensimmäinen kirje korinttilaisille 23

Rakkaudesta ja armolahjoista

1.Kor.13:8-14:5

Tervetuloa kuuntelemaan Alusta alkaen -ohjelmaa. Tätä nykyä käsittelemme Paavalin Ensimmäistä kirjettä korinttilaisille, sen lukua 13. Eli nyt on meneillään kuuluisa ”rakkauden ylistys”, teksti, joka luetaan yleisesti avioliittoon vihkimisen yhteydessä. Kyllä se siihenkin sopii, mutta Paavalin alkuperäinen konteksti tekstilleen oli ihan erilainen. Hän halusi kirjeellään ohjata Korintin seurakuntalaisia oikeanlaiseen hengellisyyteen, sellaiseen, jossa rakkaus oli elämän perusta ja kantava voima. Korinttilaisilla oli tässä suhteessa vakavia puutteita. Heidän keskuudessaan oli yleistynyt sellainen uskovaisuus, jossa kilpailtiin ja kadehdittiin siitä, kenellä oli korkeatasoisin hengellisyys ja parhaat armolahjat. Tällaista vastaan Paavali asetti paremman tien, rakkauden.

Rakkaus, enemmän kuin hyve

Rakkaus ei koskaan katoa. Mutta profetoiminen vaikenee, kielillä puhuminen lakkaa, tieto käy turhaksi. Tietämisemme on näet vajavaista ja profetoimisemme on vajavaista, mutta kun täydellinen tulee, vajavainen katoaa. Kun olin lapsi, minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja lapsen ajatukset. Nyt, kun olen mies, olen jättänyt sen mikä kuuluu lapsuuteen. Nyt katselemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin. Nyt tietoni on vielä vajavaista, mutta kerran se on täydellistä, niin kuin Jumala minut täydellisesti tuntee. Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus (1. Kor. 13:8-13).

Paavalille rakkaus ei ole pääasiassa eettinen juttu, jonkinlainen hyve, jonka ihminen saa omakseen harjoittelemalla. Ei, vaan Paavalille rakkaus on teologinen asia. Rakkaus on Jumala itse, tai Jumalan voima, ihmisen sydämeen vuodatettuna. Tästä voi ottaa esimerkiksi lainauksen Roomalaiskirjeen luvusta 5:

Me riemuitsemme jopa ahdingosta, sillä tiedämme, että ahdinko saa aikaan kestävyyttä, kestävyys auttaa selviytymään koetuksesta ja koetuksesta selviytyminen antaa toivoa. Eikä toivo ole turha, sillä Jumala on vuodattanut rakkautensa meidän sydämiimme antamalla meille Pyhän Hengen (Room. 5:4-5).

Korinttilaiskirjeen 13. luvun rakkauden ylistyksen loppuosassa Paavali kehuu rakkautta kahdesta näkökulmasta: 1) Rakkaus on katoamatonta, kun taas muut armolahjat katoavat ja loppuvat, 2) Rakkaus on täydellistä, kun taas muut armolahjat ovat osittaisia ja epätäydellisiä.

Miksi rakkaus on tällaista, katoamatonta ja täydellistä? Epäilemättä juuri siksi, että oikein ymmärrettynä rakkaus on Jumala itse, Pyhä Henki meidän sydämissämme vaikuttavana. Juuri siksi rakkaus on kirkon ja seurakunnan elämälle välttämätöntä.

Mielestäni tämä olisi hyvä huomata nykyajan kirkollisessa keskustelussa. Siinä puhutaan usein ”suvaitsevaisuudesta” tai ”moniäänisyyden sietämisestä”. Sen avulla sisäisesti erimielinen kirkko voisi pysyä kasassa. Paavalille sellainen ei olisi riittänyt alkuunkaan. Seurakunta ei pysy kasassa minkään inhimillisen, ei edes suvaitsevaisuuden kautta. Siihen tarvitaan väkevämpää liimaa. Siihen tarvitaan Jumalaa itseään. Siihen tarvitaan rakkautta.

Rakkaus on ikuista ja täydellistä

Korinttilaisten keskuudessa pidettiin kielillä puhumista armolahjoista arvokkaimpana, jonkinlaisena kypsän kristityn tuntomerkinä. Paavalin mukaan kielillä puhuminen oli kuitenkin ihan eri kategoriassa kuin rakkaus, paljon sitä vähäpätöisempää- Kielillä puhuminen lakkaisi kerran, samoin kuin kaksi muutakin, sitä arvokkaampaa armolahjaa eli profetoiminen ja tiedon sanojen jakaminen. Kerran, Kristuksen palatessa, noiden armolahjojen käyttö lakkaisi turhana. Mutta rakkaus jatkuisi, sillä rakkaus on jumalallista, Pyhän Hengen sydämiimme vuodattamaa.

Toinen syy rakkauden ylevyyteen kielillä puhumiseen ja profetoimiseen ja tietoon verrattuna on se, että rakkaus on täydellistä. Mutta kukaan ei pysty puhumaan kielillä tai profetoimaan tai tietämään täydellisesti. Kaikessa on ns. ”astian maku”.

Silti, ei muitten armolahjojen vähäpätöisyys rakkauteen verrattuna ole Paavalin mukaan pahaa. Ei sen enempää, kuin mitä lapseus on pahaa verrattuna aikuisuuteen. Lapsen puhe, mieli ja ajattelu on lapsellista ja epätäydellistä verrattuna aikuisen vastaaviin. (Alkutekstissä puhutaan lapsen mielen sijasta ”lapsen laskennasta” (*logizomai*) eli siitä, miten pienokainen vasta opettelee laskemaan eikä tietenkään osaa laskea yhtä hyvin kuin aikuinen). Paavali tahtoo sanoa, että kielillä puhuminen, profetoiminen ja ”tiedon sanat” ovat vajavaisia lahjoja verrattuna Jumalan täydelliseen lahjaan, rakkauteen.

Asiaa voi verrata myös peiliin. Antiikin peilit olivat kiillotettua hopeaa, eikä niiden heijastama kuva ollut läheskään yhtä tarkka kuin nykyisissä peileissä. Vastaavalla tavalla tässä ajassa elämämme hengellinen elämä, sen tieto, sen profetointi ja kielillä puhuminen on vain hämärää heijastusta todellisuudesta. Vasta Kristuksen palattua saamme haltuumme hengelliset asiat selvästi. Mutta rakkaus on tässä suhteessa erilaista. Rakkaus on jo nyt meissä läsnä oleva Jumalan Henki. Siksi rakkaus on suurin armolahjoista, tärkeämpää kuin kielillä puhuminen ja profetoiminen.

Miksi rakkaus on suurin?

”Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.” Miksi Paavali asettaa rakkauden tärkeimmäksi? Luultavasti siksi, että Korintin seurakunnan ongelmat liittyivät sisäisiin erimielisyyksiin. Siksi Paavali korosti heille rakkauden merkitystä.

Tähän voi verrata 1. Tessalonikalaiskirjettä. Siinä Paavali mainitsee samat kolme: uskon, toivon ja rakkauden. Mutta tuossa kirjeessä viimeisenä eli tärkeimmällä paikalla ei ole rakkaus, vaan *toivo*. Syynä on luultavasti se, että tessalonikalaisia huoletti seurakuntalaisten kuolemantapaukset ja se, olisiko näillä poisnukkuneilla toivo päästä Kristuksen yhteyteen.

Me kiitämme aina Jumalaa teistä kaikista, kun muistamme teitä rukouksissamme. Jumalamme ja Isämme edessä me lakkaamatta muistelemme sitä, kuinka usko on saanut teidät toimimaan ja rakkaus näkemään vaivaa ja kuinka kärsivällisesti te panette toivonne Herraamme Jeesukseen (1. Tess. 1:1-3).

Mutta meidän, jotka kuulumme päivälle, on pysyttävä raittiina: meidän on pukeuduttava uskon ja rakkauden haarniskaan ja otettava kypäräksemme pelastuksen toivo (1. Tess. 5:8).

Joten siitä, että ”suurin niistä on rakkaus” ei voi tehdä sellaista johtopäätöstä, että rakastaminen olisi kaikin tavoin uskoa ja toivoa tärkeämpää. Ei ainakaan siinä mielessä, että uskomisen ja toivomisen kohteella ei olisi väliä, kunhan vaan rakastaa.

Tällaistaahan nykyisin usein kuulee väitettävän. Ja on kuulunut jo kauan, 1700 -luvusta ja Immanuel Kantista lähtien. Immanuelhan oli sitä mieltä, että etiikka on aidon uskon ydin. Uskon sisältönä pidetyt väitteet, kuten Jeesuksen ylösnousemus, hänen sovituskuolemansa tai neitseellinen syntymänsä, olivat oikein ymmärrettyinä kehotuksia tai kannustimia eettiseen elämään eli rakkauteen. Mutta samaa päämäärää, eettisyyttä, saattoivat Kantin mukaan ajaa muunkinlaiset ”opinkappaleet”. Olennaista ei siis olisi se, millaiseen opilliseen ulkokuoreen uskonto puetaan, vaan se, että se synnyttää rakkautta.

Kun Paavali opetti, että ”suurin niistä on rakkaus”, hän ei tarkoittanut mitään tuollaista. Paavalille usko oli täysin olennaista. Samoin se, että uskon sisältönä on Jeesus Kristus, hänen kuolemansa ja ylösnousemuksensa. Sillä Kristukseen uskomisen kautta ihmisestä tulee Paavalin mukaan Jumalalle kelpaava eli vanhurskas. Sellaisen ei pääse pelkän etiikan voimalla. Mutta uskon voimalla pääsee, sillä uskon kautta ihminen saa omakseen Jeesuksen maailmalle hankkiman sovituksen eli vanhurskauden eli Jumalalle kelpaamisen. Tästä sitten seuraa rakkaus, sillä uskon tuo ihmiselle Jumalan Hengen ja hänen vaikuttaman rakkauden. Mutta siitäkään huolimatta ihmisen saavuttaman rakkauden määrä ei ole Paavalin mukaan jumalasuhteemme perusta. Se on Kristus, jonka saamme omaksemme ja jonka saamme omanamme pitää uskon avulla.

Hyvä tällaisesta puhuva kohta on esimerkiksi Roomalaiskirjeen luvussa 5

Kun nyt Jumala on tehnyt meidät, jotka uskomme, vanhurskaiksi, meillä on Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta rauha Jumalan kanssa. Kristus on avannut meille pääsyn tähän armoon, jossa nyt lujasti pysymme. Me riemuitsemme siitä toivosta, että pääsemme Jumalan kirkkauteen. Me riemuitsemme jopa ahdingosta, sillä tiedämme, että ahdinko saa aikaan kestävyyttä, kestävyys auttaa selviytymään koetuksesta ja koetuksesta selviytyminen antaa toivoa. Eikä toivo ole turha, sillä Jumala on vuodattanut rakkautensa meidän sydämiimme antamalla meille Pyhän Hengen (Room. 5:1-5).

Jumalan Henki siis vuodattaa sydämiin rakkauden. Siitä huolimatta pelastuksen toivon saa asettaa siihen, että vaikka rakkaus ei vielä olisi täydellistä, usko Kristukseen tuo kuitenkin täyden Jumalalle kelpaamisen:

Tämä Jumalan vanhurskaus tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen, ja sen saavat omakseen kaikki, jotka uskovat. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi. Hänet Jumala on asettanut sovitusuhriksi, hänen verensä tuo sovituksen uskossa vastaanotettavaksi (Room. 4:22-25).

Miksi Paavali kuitenkin 1. Korinttilaiskirjeessä sanoo, että ”suurin niistä on rakkaus”? Selvästikin siksi, että Korintin kristityt olivat ymmärtäneet *uskon* väärin. Siitä oli tullut heille itsekästä hengellistä kiipimistä, kilpailua siitä, kuka oli uskovaisin ja karismaattisin. Sellaista vastaan Paavali aivan oikein sanoi, että tuollaisesta uskosta tai hengellisyydestä ei ole mitään hyötyä. Aitoon uskoon on erottamattomasti yhdistynyt rakkaus.

Pyytäkää profetoimisen armolahjaa

Rakkaus on siis aivan omassa kategoriassaan suhteessa armolahjoihin, kuten kielillä puhumiseen, profetoimiseen ja ”avustamisen armolahjaan”. Siksi seurakuntalaisten tulee tavoitella ennen kaikkea rakkautta. Mutta tämä ei tarkoita sitä, etteikö armolahjoja tulisi pyytää Jumalalta.

Pyrkikää rakkauteen, mutta tavoitelkaa myös henkilalahjoja, ennen kaikkea profetoimisen lahjaa. Kielillä puhuva ei näet puhu ihmisille vaan Jumalalle; kukaan ei ymmärrä häntä, Hengen valtaamana hän puhuu salaisuuksia. Mutta se, joka profetoi, puhuu ihmisille: hän rakentaa, kehottaa ja lohduttaa. Kielillä puhuva rakentaa itseään, profetoiva rakentaa seurakuntaa. Toivoisin teidän kaikkien puhuvan kielillä, mutta vielä mieluummin toivoisin teidän profetoivan. Profetoiva on arvokkaampi kuin kielillä puhuva, ellei tämä sitten osaa myös tulkita puhettaan, niin että se koituu seurakunnan parhaaksi (1. Kor. 14:1-5).

Korinttilaiset arvostivat, kuten jo monesti on kuultu, ennen kaikkea kielillä puhumisen armolahjaa. Paavalikin arvosti sitä, mutta vielä enemmän hän arvosti profetoimisen armolahjaa. Syynä oli se, että profetoimisen armolahjan omaava henkilö oli hyödyksi koko seurakunnalle, ”rakensi, kehotti ja lohdutti” seurakuntalaisia Jumalan Hengen ohjaamana. Kielillä puhuva sen sijaan ei puhunut ymmärrettävää kieltä. Kielillä puhumisesta oli kyllä hyötyä, mutta vain hänelle itselleen, hänen oman hengellisen rakentumisensa hyväksi.

Mitä tällainen ”kielillä puhuminen” oikein on? Onko sellaista nykyään?

Kyllä sitä on, ja ihan Suomen luterilaisten kristittyjenkin parissa. Se on Jumalan Hengen antama kyky rukoilla sanoin, jotka eivät yleensä ole mitään ymmärrettävää kieltä, vaan sellaista pulinaa tai höpötystä, jota puhuja ei itsekään ymmärrä. Ja siitä huolimatta niillä sanoilla puhutaan Jumalalle, vähän niin kuin imeväinen höpöttää äidilleen, vaikka ei osaa vielä puhua ymmärrettäviä sanoja. Ja kuitenkin tuollaisessa rukouksessa ollaan yhteydessä Jumalaan ja vuodatetaan hänelle kiitollisuus, hätä, tarpeet ja rakkaus, vaikka kielillä rukoilija ei itse tiedäkään, mitä pyytää. Mutta se ei haittaa, sillä Raamatun mukaan Jumalan Henki tietää rukoilijaa itseään paremmin, mitä hän tarvitsee.

Kielillä puhuminen ei ole siinä mielessä ekstaattista, että siinä katoaisi tolkku eli ihminen ei olisi tietoinen siitä mitä tapahtuu. Hän voi lopettaa kielillä puhumisen milloin tahansa, ihan kuin tavallisen rukoilemisenkin.

En ole kovin tarkkaan ihmisiltä kysellyt, mutta olen siinä käsityksessä, että meidänkin seurakunnassamme on ihmisiä, jotka puhuvat kielillä, vaikkapa yksin autoillessaan. On erittäin hyvä, että kirkossamme noudatetaan Paavalin neuvoa eikä seurakunnan tilaisuuksissa tai raamattupiireissä tms. puhuta kielillä. Sellaisen kuunteleminen on nimittäin niin outoa, että se voi pelottaa. Mutta ihmiselle itselleen, jolla on tällainen lahja, se ei tunnu yhtään pelottavalta, vaan ihan luontevalta.

Mitä sitten on tuo ”profetoiminen”? Paavalin mukaan ”se, joka profetoi, puhuu ihmisille: hän rakentaa, kehottaa ja lohduttaa.” – Eikö saarnaaminen tai vaikka seurapuhe ole tällaista? Ainakin kun minä saarnaan, niin usein saarnaan valmistaessani koen, että Jumalan Henki antaa minulle ideoita saarnatekstistä, ideoita siitä, miten Jumalan Henki haluaa tämän päivän seurakuntalaisia ”rakentaa, kehottaa ja lohduttaa.” En tiedä, yltyykö saarnaamiseni sellaiseen. Mutta ainakin minä pyydän Jumalalta, että niin kävisi.